

Sygn. akt VIII U 559/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 maja 2018 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSR del. Anna Capik-Pater
Protokolant:	Agata Kędzierawska

po rozpoznaniu w dniu 16 maja 2018 r. w Gliwicach

sprawy E. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania E. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 16 stycznia 2018 r. **nr** (...)

oddala odwołanie.

(-) SSR del. Anna Capik-Pater

Sygn. akt VIII U 559/18

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 16 stycznia 2018 r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. działając na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przeliczył z urzędu emeryturę ubezpieczonej E. W. od 1 lutego 2018 r. Wcześniej organ rentowy dokonał korekty kapitału początkowego i ostatecznie ustalił, że wysokość emerytury ubezpieczonej od 1 lutego 2018 r. po waloryzacji będzie wynosić 2 449,40 zł.

Od powyższej decyzji ubezpieczona wniosła odwołanie. Zaznaczyła, że od 1 stycznia 2017 r. do 1 lutego 2018 r. otrzymywała emeryturę w wysokości 2 861,00 zł. Wskazała również, że zgodnie z orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego, organ rentowy nie może obniżyć przyznanej emerytury, jeżeli przy jej wydaniu popełnił błąd.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie i podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko w sprawie. W uzasadnieniu wskazał, że wydając poprzednią decyzję dokonał błędnych obliczeń, po czym dokonał ich weryfikacji i wydał zaskarżoną decyzję.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczona E. W. (ur. (...)) z wykształcenia jest nauczycielem.

Decyzją z 19 listopada 2007 r. organ rentowy przyznał ubezpieczonej emeryturę nauczycielską poczynając od 25 października 2007 r., tj.: od dnia ustania zatrudnienia. Kolejnymi decyzjami przeliczał świadczenie w związku z doliczeniem stażu pracy.

W dniu 24 stycznia 2017 r. ubezpieczona wniosła o przyznanie jej prawa do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych. W dniu złożenia wniosku ubezpieczona ukończyła 58 lat i 4 miesiące.

Decyzją z 14 lutego 2017 r. o ponownym ustaleniu kapitału początkowego, organ rentowy ustalił jego wysokość na 180 421,34 zł. Do udowodnionych okresów składkowych wynoszących 17 lat, 3 miesiące i 13 dni dodał 10 lat i 11 miesięcy, tj.: różnicę między wiekiem emerytalnym (60 lat), a faktycznym przejściem na emeryturę nauczycielską po ukończeniu 49 lat i 1 miesiąca.

Decyzją z 16 lutego 2017 r. organ rentowy przyznał ubezpieczonej prawo do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych.

Decyzjami z 1 marca 2017 r. oraz z 1 sierpnia 2017 r. o przeliczeniu emerytury organ rentowy ustalił wysokość świadczenia po waloryzacji, które od 1 marca 2017 r. wynosiło 2 860,93 zł.

Decyzją z dnia 14 grudnia 2017 r. o ponownym ustaleniu kapitału początkowego, organ rentowy zauważył popełniony błąd i skorygował jego wysokość na 147 765,09 zł. Do udowodnionych okresów składkowych wynoszących 17 lat, 3 miesiące i 13 dni dodał jedynie 3 lata i 7 miesięcy, a więc różnicę między wiekiem emerytalnym (ustalonym zgodnie z art. 24 ust. 1 a pkt 24 ustawy emerytalnej w brzmieniu obowiązującym w dniu złożeniu wniosku o wcześniejszą emeryturę) wynoszącym 61 lat i 11 miesięcy, a faktycznym przejściem na emeryturę ubezpieczonej z tytułu pracy w warunkach szczególnych wynoszącym 58 lat i 4 miesiące. Jednocześnie uchylono decyzję z dnia 14 lutego 2017 r. o ponownym ustaleniu kapitału początkowego.

W dniu 16 stycznia 2018 r. organ rentowy wydał z urzędu zaskarżoną decyzję, w której przeliczył emeryturę ubezpieczonej od 1 lutego 2018 r. Świadczenie wyniosło 2 449,40 zł.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie akt organu rentowego.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonej nie zasługuje na uwzględnienie. Zaskarżona decyzja jest prawidłowa.

Zgodnie z art. 185 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.2017.1383 t.j.) przy ustalaniu wysokości emerytury dla osób nabywających prawo do emerytury w wieku określonym w art. 184 kapitał początkowy podlega przeliczeniu poprzez dodanie do okresów składkowych okresu równego różnicy pomiędzy wiekiem emerytalnym, o którym mowa w art. 24, a faktycznym wiekiem przejścia na emeryturę. Do przeliczonego kapitału początkowego stosuje się przepisy art. 173 ust. 3-6.

Zgodnie z art. 24 ust. 1 a pkt 24 ustawy emerytalnej w brzmieniu obowiązującym w dniu złożeniu wniosku o wcześniejszą emeryturę, wiek emerytalny dla kobiet urodzonych w okresie od 1 lipca 1958 r. do 30 września 1958 r. wynosił 61 lat i 11 miesięcy.

Zgodnie z art. 173 ust. 1 ustawy emerytalnej dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy.

Wartość kapitału początkowego ustala się na dzień wejścia w życie ustawy (art. 173 ust 3).

Przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6;
- 2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5;
- 3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-3 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2. (art. 174 ust. 2).

Zgodnie z art. 114 ust. 1 pkt 6 ustawy emerytalnej w sprawie zakończonej prawomocną decyzją organ rentowy, na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, uchyla lub zmienia decyzję i ponownie ustala prawo do świadczeń lub ich wysokość, jeżeli przyznanie świadczeń lub nieprawidłowe obliczenie ich wysokości nastąpiło na skutek błędu organu rentowego.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie był ustalenie, czy organ rentowy był uprawniony do wydania zaskarżonej decyzji, w której obniżył wysokość emerytury przysługującej ubezpieczonej oraz, czy w zaskarżonej decyzji dokonał prawidłowych obliczeń (na niekorzyść ubezpieczonej). Decyzją z 14 grudnia 2017 r. o ponownym ustaleniu kapitału początkowego, organ rentowy skorygował jego wysokość i dodał jedynie 3 lata i 7 miesięcy do okresów składkowych. Jednocześnie uchylił decyzję z 14 lutego 2017 r. o ponownym ustaleniu kapitału początkowego, w której do okresów składkowych wynoszących 17 lat, 3 miesiące i 13 dni dodał 10 lat i 11 miesięcy. Powyższa korekta wpłynęła na wysokość świadczenia.

Z przeprowadzonego w sprawie postępowania dowodowego wynika, że zaskarżona decyzja jest prawidłowa. W decyzji z 14 lutego 2017 r. o ponownym ustaleniu kapitału początkowego, organ rentowy popełnił błąd, gdyż nieprawidłowo doliczył ubezpieczonej do okresów składkowych 10 lat i 11 miesięcy, tj.: różnicę między wiekiem emerytalnym (60 lat), a faktycznym przejściem na emeryturę nauczycielską w wieku 49 lat i 1 miesiąca. W dniu złożenia wniosku o emeryturę z tytułu pracy w warunkach szczególnych, ubezpieczona ukończyła 58 lat i 4 miesiące. W związku z tym, zgodnie z ww. art. 185 ustawy emerytalnej, organ rentowy powinien dodać do okresów składkowych okres równy różnicy pomiędzy wiekiem emerytalnym, o którym mowa w art. 24, a faktycznym wiekiem przejścia na emeryturę. W dniu złożenia wniosku przez ubezpieczoną, wiek emerytalny dla kobiet urodzonych w okresie od 1 lipca 1958 r. do 30 września 1958 r. wynosił 61 lat i 11 miesięcy. Tym samym różnica wyniosła jedynie 3 lata i 7 miesięcy (61 lat i 11 miesięcy – 58 lat i 4 miesiące). Organ rentowy zauważył błąd i z urzędu wydał nową decyzją, która zawierała już prawidłowo dokonane obliczenia. Twierdzenia ubezpieczonej, że organ rentowy na skutek własnego błędu nie może obniżyć przyznanej emerytury, są całkowicie bezzasadne. Wprawdzie Trybunał Konstytucyjny w dniu 28 lutego 2012 r. (sygn. akt K 5/11) stwierdził, że art. 114 ust. 1a ustawy emerytalnej jest niezgodny z zasadą zaufania obywateli do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 oraz z art. 67 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, to zgodnie z art. 1 ustawy z dnia 10 lutego 2017 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw, art. 114 ust.1 ustawy otrzymał następujące brzmienie: W sprawie zakończonej prawomocną decyzją organ rentowy, na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, uchyla lub zmienia decyzję i ponownie ustala prawo do świadczeń lub ich wysokość, jeżeli:

- 1) po uprawomocnieniu się decyzji zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono nowe okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość;
- 2) decyzja została wydana w wyniku przestępstwa;
- 3) dowody, na podstawie których ustalono istotne dla sprawy okoliczności faktyczne, okazały się fałszywe;
- 4) decyzja została wydana na skutek świadomego wprowadzenia w błąd organu rentowego przez osobę pobierającą świadczenie;

5) decyzja została wydana w oparciu o inną decyzję lub orzeczenie sądu, które zostało następnie uchylone, zmienione albo stwierdzono jego nieważność;

6) przyznanie świadczeń lub nieprawidłowe obliczenie ich wysokości nastąpiło na skutek błędu organu rentowego.

Ustawodawca dodał do tego przepisu m.in. pkt 6, w którym to umożliwił korektę decyzji wydanej na skutek błędu organu rentowego. Sąd podkreśla, że organom władzy publicznej winno służyć prawo do weryfikacji błędów, i to nawet tych, które wynikają z własnych zaniedbań takich organów. Chodzi tu zarówno o to, aby nie dochodziło do bezpodstawnego wzbogacenia się przez osoby pobierające świadczenie, którym one nie powinny już przysługiwać, jak i to, że byłoby też rzeczą nieuczciwą względem innych osób korzystających z systemu zabezpieczenia społecznego, w szczególności tych osób, którym odmówiono przyznania świadczenia. Interes publiczny wymaga przy tym tego, aby alokacja środków ubezpieczonych była właściwa, czyli by trafiały one do osób, którym się one należą (tak też: wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 20 października 2015 r., sygn. akt III AUa 335/15). Jeżeli Sąd podzieliłby stanowisko ubezpieczonej, to wówczas doszłoby do sytuacji, w której to nigdy nie można byłoby naprawić zauważonego błędu popełnionego przez profesjonalną instytucję.

Reasumując, w niniejszej sprawie organ rentowy mógł zmienić poprzednio wydaną decyzję, która była błędna i wydać nową decyzję, w której w sposób prawidłowy obliczył wysokość świadczenia przysługującego ubezpieczonej.

Mając na uwadze powyższe, Sąd na podstawie art. 477¹⁴§1 kpc oddalił odwołanie ubezpieczonej, gdyż nie znalazł podstaw do jego uwzględnienia i orzekł jak w sentencji wyroku.

(-) SSR del. Anna Capik-Pater